

Lluny de les pistes d'esquí i del turisme, les valls del port del Cantó són segurament una de les zones més salvatges i verges de Catalunya.

Les rondalles del Peirot

Llegendes de les muntanyes del port del Cantó

Gerard Canals Puigvendrelló

Il·lustracions de **David Granato**

El port del Cantó és el pas muntanyós que connecta, des d'èpoques immemorials, els territoris de les conques del Segre i de la Noguera Pallaresa (entre les actuals comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà). És un territori format per un conjunt de valls que s'obren a banda i banda d'aquest coll, valls on s'assenten un reguitzell de petits pobles i llogarrets que, a causa del seu aïllament i d'un poblament escàs, han mantingut fins avui una rica tradició de llegendes típicament pirinenques, en les quals intervenen personatges com les encantades, els menairons, les bruixes, els revinguts, els ossos, els llops i els serpents, entre molts altres éssers i elements propis del rondallari dels Pirineus. Lluny de les pistes d'esquí i del turisme, les valls del port del Cantó són segurament una de les zones més salvatges i verges de Catalunya. Les rondalles del Peirot és el primer llibre que s'ha escrit mai sobre l'imaginari col·lectiu d'aquestes terres.

Gerard Canals Puigvendrelló (Vic, 1988). És enginyer tècnic agrícola i llicenciat en Ciències Ambientals. Combina la vessant professional com a consultor i professor de seguretat alimentària amb la passió per la literatura, l'excursionisme i la mitologia popular. És arran d'aquestes aficions que ha fet alguns estudis d'interès propi, habitualment relacionats amb temes etnològics i naturalistes, entre els quals destaca la recopilació i anàlisi de llegendes, contes i tradicions de l'àmbit pirinenc.

És autor també de diverses obres de narrativa i de poesia. L'any 2005 va guanyar el primer premi del certamen literari Pacte dels Vigatans.

Aquesta obra recull un conjunt de llegendes i rondalles verídiques de les valls i muntanyes que envolten el port del Cantó i els seus entorns. Han estat recollides i readaptades literàriament per l'autor en forma de contes breus.

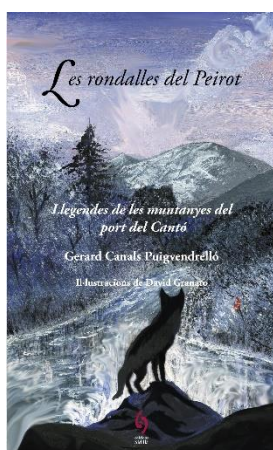
El port del Cantó és el pas muntanyós que connecta des d'èpoques immemorials els territoris de les conques del Segre i de la Noguera Palla-resa (entre les actuals comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà). És, per tant, un territori format per un conjunt de valls que s'obren a banda i banda d'aquest coll, valls on s'assenten un reguitzell de pobles i llogarrets de petites dimensions que, a causa de la seva situació muntanyenca i apartada de les principals valls i planes, han mantingut fins avui una rica tradició de llegendes típicament pirinenques, en les quals intervenen personatges mitològics com les encantades, els menairons, els sarraïns, les bruixes, els revinguts, els dimonis, els ossos, els llops, els toros descobridors de marededeus

o altres imatges sagrades, i els serpents, entre molts altres éssers i elements propis del rondallari.

Totes les narracions que componen aquest recull parteixen de la tradició oral dels pobles del Cantó i dels seus entorns: Guils del Cantó, Solans, Vila-rubla, Biscarbó, Castellàs del Cantó, Junyent, Freixa, Miravall, Berén, Llagunes, Rubió, Pallerols del Cantó, Avellanet, Cassovall, Canturri, la Guàrdia d'Ares, Taús i Castellbò. Com a autor només m'he permès la llibertat de conformar-les literàriament en forma de relats curts.

El Peirot és un personatge tradicional típic de moltes valls dels Pirineus. Originàriament era una representació de l'ogre que, durant el carnestoltes de les altes comarques pirinenques, ballava a la plaça —sol o dalt d'un burro— una cançó que tenia per finalitat induir a pensar que si estava tan gras era a causa de tants nens dolents com havia endrapat. Amb el temps, aquest personatge grotesc va esdevenir la imatge popular de la fam i la misèria, es representava com un bosquerol desventurat, pidolaire i rodamon. És així com, segons les conegudes Cobles del Peirot —una cançó satírica on s'expliquen les calamitats que se li atribuïen—, el Peirot anava sempre de poble en poble, sol o acompanyat de la seva dona Mandinga. Pocs llogarrets aconseguien escapar de la seva desafortunada visita.

Així doncs, tal com si féssim la ruta del Peirot, a les narracions següents recorrerem les valls i muntanyes del Cantó. En aquest cas, però, per explicar algunes de les rondalles més interessants i curioses d'aquesta part del Pirineu.

Les rondalles del Peirot

Llegendes de les muntanyes del port del Cantó

Gerard Canals Puigvendrelló

Il·lustracions de **David Granato**

ISBN 978-84-121569-1-1

Pàgines: 196

PVP 16,00 €

Edicions Sidillà